

11-05-2012

RVM

Kontaktudvalgets udtalelse vedr. rapporten ”Evaluering af forberedende voksenundervisning (FVU)”, publiceret af EVA 2012.

Kontaktudvalget vurderer overordnet set, at EVA har gennemført en grundig undersøgelse af FVU-området. Undersøgelsen er både baseret på en registerundersøgelse, en spørgeskemaundersøgelse og en interviewundersøgelse.

Dansk Folkeoplysnings Samråd har tidligere gjort det daværende Undervisningsministerium opmærksom på problemstillinger knyttet til VUC's dobbeltrolle som myndighed og udbyder af FVU og ordblindeundervisning (OBU), senest i notat af 13. januar 2011. Rapporten er i den sammenhæng interessant læsning på særligt 2 punkter:

1) Rapporten viser en vis tendens til, at VUC-områder med størst aktivitet også har flest driftoverenskomster, jf. tabel 4.

2) Rapporten fremfører, at der er store forskelle på, hvilke krav VUC'erne stiller til udbydere, som ønsker at opnå en driftoverenskomst. Det fremgår, at selv VUC'er, som har mange driftoverenskomstparter, fremover kan forventes at ville afvise udbydere baseret på en vurdering af, at behovet er dækket inden for deres geografiske område. EVA konkluderer, at det fremover kan blive endnu vanskeligere for potentielle nye udbydere at få lov at udbyde FVU, og at der derfor bør være fælles retningslinjer for, hvilke krav der stilles til en potentiel udbyder, så alle stilles lige.

EVA konkluderer, at der er en høj tilfredshed med det nuværende styringssystem. Tabel 5, viser imidlertid, at alle VUC'er er enten tilfredse eller overvejende tilfredse, mens det kun gælder for ca. halvdelen af driftoverenskomstparterne. Kontaktudvalget finder denne forskel bemærkelsesværdig.

At der samtidig generelt er høj tilfredshed med samarbejdet med VUC, afspejler blot det, som DFS også tidligere har påpeget, at de fleste VUC'er forvalter opgaven godt under de givne omstændigheder.

Dertil kommer, at aktører, der ikke har fået imødekommet ønsket om en driftoverenskomst, ikke indgår i undersøgelsen, og som EVA selv anfører, ville resultatet have været væsentligt mindre positivt, hvis disse aktører var blandt gruppen af respondenter.

Kontaktudvalget anser, at vi her er ved kernen af den kritik, som DFS og andre har rettet mod styringsmodellen: Der er fortsat mange eksempler på institutioner m.fl., der har kompetencerne, men som ikke kan få en driftoverenskomst.

EVA peger desuden på, at nogle af driftoverenskomstparterne er utilfredse med, at VUC'erne beholder en procentdel af taxametertilskuddet til at dække omkostninger til administration og prøver. Kontaktudvalget vil tilføje at kende til eksempler på problemer med at få rettidig udbetaling fra et VUC. I et konkret tilfælde blev den manglende udbetaling begrundet med VUCets egne likviditetsproblemer.

Rapporten fremfører en række anbefalinger. Kontaktudvalget har følgende kommentarer hertil:

Ad 8.1 Styrkelse af rekruttering

EVA fremhæver bedre planlægning, mere systematisk brug af FVU-test og indsatsen over for ledige som udfordringer og muligheder ift. at styrke rekrutteringen. Kontaktudvalget kan tilslutte sig dette, se nedenfor. Udvalget synes dog også, at det er relevant at fremhæve rapportens påpegning af, at der er en tendens til, at VUC-områder med størst aktivitet også har flest driftsoverenskomster. Samtidig viser rapporten også, at aktiviteten er steget mere hos driftsoverenskomstparter end hos VUC'erne. Det tyder på, at det er muligt at rekruttere bredere, når viften af udbud er bred, og at rekrutteringen altså kan styrkes ved at give flere aktører adgang til at opnå driftsoverenskomster.

Ad 8.1.2 Mere systematisk brug af FVU-test

Kontaktudvalget deler EVAs bekymring over, at det stærkt øgede antal testninger ikke har ført til stigende aktivitet i forventet omfang. Kontaktudvalget mener, at der er behov for mere viden på området og anbefaler, at der igangsættes forsøgs- og udviklingsarbejde med henblik på at udvikle tilgange, der kan minimere barrierer i overgangen mellem test og kursus. Kontaktudvalget finder det væsentligt, at kurserne pushes i direkte forbindelse med testen. Vedkommende, der er ansvarlig for testens gennemførelse, bør eksempelvis være FVU-underviser, således at vedkommende kan "sælge" tilbuddene konkret i forbindelse med testen.

Ad 8.1.3 Indsatsen over for ledige kan styrkes

Kontaktudvalget bemærker, at indsatsen allerede ER styrket men er enig i, at der er behov for en yderligere styrkelse. Kontaktudvalget er bekymret for bureaukratisering på området, idet MBU i kraft af en fortolkning af betalingsloven er i gang med at gennemtvinge, at VUC skal stå for såvel afregning som indgåelse af kontrakt om FVU-undervisning for aktiverede. Kontaktudvalget mener især, at det ødelægger den nødvendige fleksibilitet, hvis VUC skal indgå kontrakt med jobcenteret om FVU-undervisning. Driftsoverenskomstparter på folkeoplysningsområdet er generelt meget aktive på aktiveringsområdet, så stivere rutiner vil med stor sandsynlighed medføre fald i FVU-aktiviteten for ledige, hvilket, i modstrid med EVAs anbefaling, vil forringe indsatsen over for de ledige.

Ad 8.2 Bedre muligheder for personer med dansk som andet-sprog

Kontaktudvalget anbefaler scenarium 1, som er opstillet af en arbejdsgruppe under VEU-rådet, se bilag 3. Scenariet indebærer, at det nuværende FVU-tilbud suppleres med et særligt indgangsmodul, der retter sig mod personer med dansk som andetsprog. Det er afgørende, at FVU har den fornødne fleksibilitet i forhold til målgruppens behov, og at den tydeligvis ser FVU som et attraktivt tilbud. Udvalget mener, at de ulemper, EVA opridser, er ubetydelige i forhold til nytteværdien. I VEU-rådets konkrete forslag indgår desuden elementer, der tager højde for mange af de nævnte ulemper.

Ad 8.3 Forenkling af trinsystemet inden for FVU-læsning

Det er kontaktudvalgets vurdering, at FVU-kursernes fleksibilitet bl.a. ligger i tilbuddet om små moduler. Forslaget vil ødelægger fleksibiliteten, og udvalget ønsker derfor at bevare de fire trin, der ikke opleves som værende administrative, men diagnostiske og relateret til prøverne. De er ikke administrative, fordi mange hold allerede er sammensat på en sådan

måde, at der undervises i flere trin på samme hold. Det står og falder alene med underviserens evne til at undervisningsdifferentiere.

Ad 8.4 Prøverne kan gøres mere formative

Kontaktudvalget kan tilslutte sig forslaget om, at prøverne gøres mere formative, men det er vigtigt, at de også fortsat er summative. Prøveformerne bør i stedet være mere fleksible, så en prøve kan gennemføres baseret på en individuel vurdering af, hvornår kursisten er klar.

Ad 8.5 Tydeliggørelse af roller og ansvar

Det er kontaktudvalgets vurdering, at de fleste VUCer løfter opgaven fornuftigt under de givne omstændigheder. Kontaktudvalget ser det som positivt, at der ses en øget aktivitet hos driftsoverenskomstparterne efter, at VUC har overtaget rollen som driftsansvarlig på området. Ikke desto mindre er der fortsat store problemer med, at relevante og kompetence aktører nægtes driftsoverenskomst i visse VUC-områder, og derfor står styringsmodellen i sin nuværende udformning i vejen for øget aktivitet på FVU-området, jf. tidligere omtalte notat af 13. januar 2011. Kontaktudvalget er enig i, at det skal være ret og pligt for alle driftsoverenskomstparter at deltage i efter- og videreuddannelse. Der er behov for lokal koordinering af kompetenceudviklingen, og udvalget mener, at det er hensigtsmæssigt, at VUC varetager den rolle.

Derimod finder udvalget det helt uacceptabelt, at VUC skal stå for tilsyn med driftsoverenskomstparternes FVU-tilbud. Det er potentielt ødelæggende både for FVU-indsatsen og for vigtige samarbejdsrelationer mellem VUC og andre uddannelsesinstitutioner/læringstilbud i lokalområdet. Derfor skal tilsynsansvaret fortsat lægge i MBU.

